

Beskæftigelsesplan 2018

Fredericia Kommune

Beskæftigelsesplanen for 2018 er Fredericia kommunes plan for den beskæftigelsesrettede indsats i det kommende år og bidrager således også til realiseringen af Byrådets Vision 2020. Målet med beskæftigelsesplanen er at give et overblik over de beskæftigelsesmæssige udfordringer, politiske målsætninger og den overordnede strategiske prioritering på området.

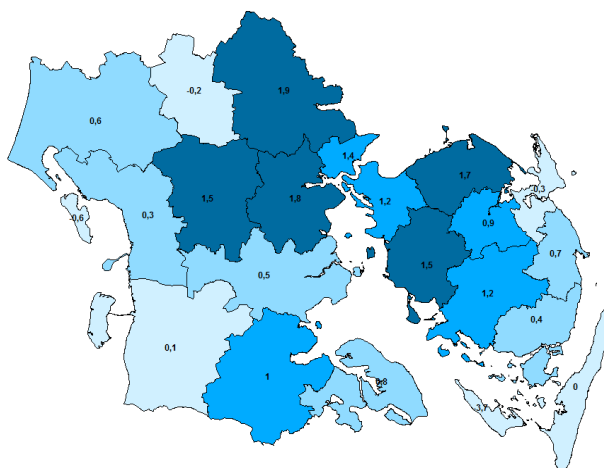
Planen indeholder strategier for, dels hvordan vi sikrer kvalificeret arbejdskraft til virksomhederne i Fredericia, hjælper unge i uddannelse og støtter flere borgere i at få og fastholde en plads på arbejdsmarkedet, så de bliver i stand til at forsørge sig selv. Dels indeholder planen strategier for afklaring og træning af borgere, som på grund af komplekse personlige problemstillinger og manglende beskæftigelsesmuligheder, gennem kortere eller længere tid har befundet sig på offentlig forsørgelse. Endelig adresseres borger og virksomhedstilfredshed med beskæftigelsesindsatsen. Indsætterne foregår i tæt samarbejde med lokale virksomheder, uddannelsesinstitutioner og arbejdsmarkedets parter i øvrigt.

Beskæftigelsesplanen suppleres i 2018 med en mere detaljeret indsatsplan, som i takt med den politiske beslutningsproces, beskriver hvordan Arbejdsmarkedsafdelingen konkret vil omsætte strategierne til operative mål for medarbejdere i dagligdagen på de enkelte områder. Indsatsplanen udarbejdes i samarbejde med teamchefer og jobcentrets medarbejdere.

Udviklingen på beskæftigelsesområdet i Fredericia

De internationale konjunkturanalyser peger på der også de kommende år vil være tilstrækkelig vækst til at sikre øget beskæftigelse. Det kommer også Fredericia til gavn, hvor der siden 2012 har været stigende beskæftigelse og faldende ledighed. De seneste år har målrettede satsninger på erhvervsudvikling, udbygning af infrastruktur, beskæftigelsesindsats, bosætning, og uddannelse med udvalgs punkt i Byrådets Vision2020, medført at væksten i arbejdspladser i Fredericia har holdt sig på et forholdsvis højt niveau i forhold til resten af Syddanmark.

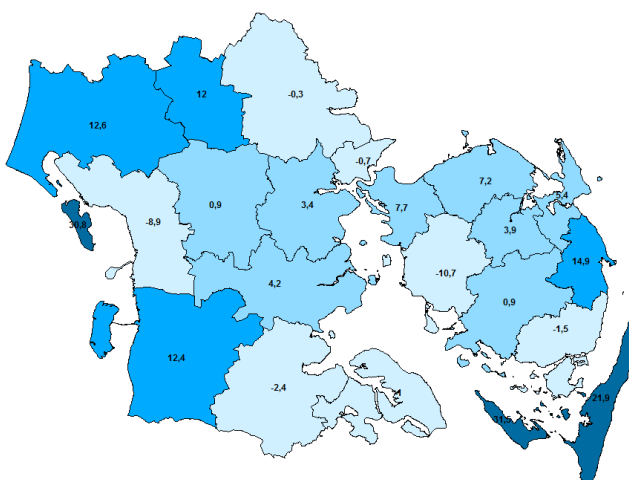
Figur 1: Udviklingen i beskæftigelsen i Syddanmark i procent fra 1. kvartal 2016 – 1. kvartal 2017

Kilde: Specialkørsel fra Arbejdsmarkedskontor Syddanmark, april 2017

Jobvæksten er en væsentlig grund til, at ledigheden også det seneste år er faldet, og det er langt fra tilfældet for et flertal af Syddanske kommuner.

Figur 2: Udviklingen i ledigheden i Sydjylland i procent, april 2016 – april 2017

Kilde: Specialkørsel fra Arbejdsmarkedskontor Syddanmark, april 2017

Fredericias arbejdsstyrke – defineret som borgere i alderen 16-66 år – lå i første kvartal 2017 på ca. 32.400. Heraf var ca. 57% i beskæftigelse, hvilket svarer til 18.400 fuldtidspersoner. De resterende fordelte sig på 22% på offentlig forsørgelse, 8% på SU og 13% på øvrige grupper som f.eks. selvforsørgede og barselsorlov.

Beskæftigelsen har i Fredericia været stigende siden 2012 og lå ved udgangen af 2016 på 21.400 fuldtidsstillinger.

Selv om Fredericia fortsat har relativt mange på offentlig forsørgelse, har udviklingen fra 2016 til 2017 været positiv og bedre end landsgennemsnittet:

Tabel 1: Udviklingen i antal offentligt forsørgede i Fredericia fordelt på ydelsesgrupper, sammenlignet med landsplan, 1. kvartal 2016 – 1. kvartal 2017 (fuldtidspersoner)

	1. kvartal 2016	1. kvartal 2017	Udviklingen i Fredericia, pct.	Udviklingen Landsplan, pct.
A-dagpenge med supplerende ydelser	861	747	-13%	-8%
Sygedagpenge	683	668	-2%	-4%
Fleksjob	621	625	1%	7%
Uddannelseshjælp	441	438	-1%	-10%
Kontanthjælp, kontanthjælp under integrationsprogrammet samt integrationsydelse	1.476	1.327	-10%	-14%
Jobafklaring	223	242	9%	22%
Revalidering	116	111	-4%	-13%
Ressourceforløb	188	189	1%	23%
Ledighedsydelse	109	118	8%	2%
Førtidspension	2.057	1.977	-4%	-3%
Ydelsesgrupper i alt	6.775	6.442	-5%	-2%
Ydelsesgrupper ekskl. A-dagpenge	5.914	5.695	-4%	-1%

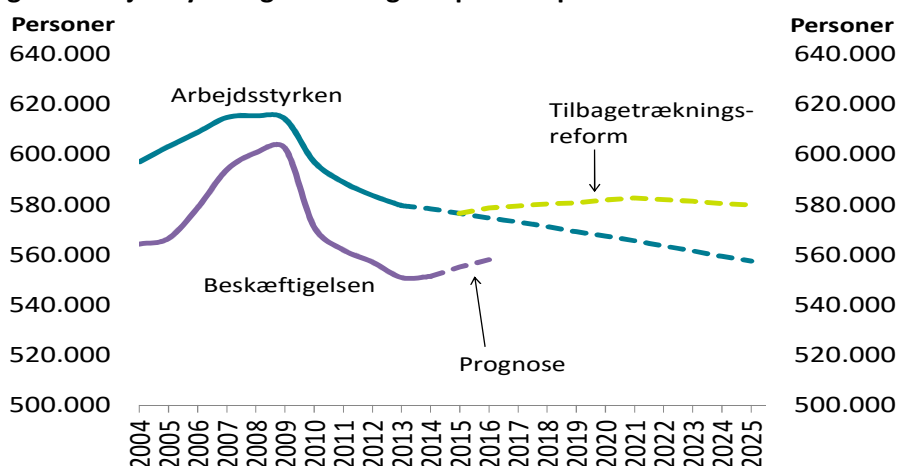
For de fleste ydelsesgrupper er der fra 1. kvartal 2016 til 1. kvartal 2017 sket et fald i antallet af fuldtidsborgere på offentlig forsørgelse. Et samlet fald på 5 procent, betyder at 333 flere borgere i dag er selvforsørgende end i 2016. De grupper som har bidraget mest til faldet det seneste år er A-dagpenge (inkl. supplerende ydelse), kontanthjælpsområdet (inkl. integrationsydelse) og efterløn.

Mens det i 2015-16 primært var dagpengemodtagere og de mest jobklare i øvrige ydelsesgrupper der fik gavn af væksten, har også kontanthjælpsmodtagere og borgere på integrationsydelse i 2016-2017 fået del i jobbene.

Med den forventede fortsatte vækst blandt eksisterende virksomheder og tiltrækningen af nye virksomheder til Fredericia, er en hovedudfordring i beskæftigelsesindsatsen, at sikre virksomhederne fortsat kan rekruttere kvalificeret arbejdskraft, og at flere borgere fra Fredericia har de rette kompetencer og flest muligt får mulighed for at arbejde i det omfang de kan.

Det er særligt aktuelt, fordi prognoserne peger på, at den demografiske udvikling i sig selv vil føre til en mindre arbejdsstyrke:

Figur 3: Udviklingen i arbejdsstyrke og beskæftigelse på landsplan

Kilde: Specialkørsel fra Arbejdsmarkedskontor Syddanmark, maj 2017

Figur 3 viser, at der i 2008 på landsplan var flere i arbejde, end der er i arbejdsstyrken i dag. Dette understreger udfordringen, da den gunstige udvikling i beskæftigelsen forventes at fortsætte, samtidig med at kompetencekravene vil øges. Det er en udvikling som også mærkes i Fredericia, og flere virksomheder oplever det er blevet vanskeligere at tiltrække tilstrækkelig og kvalificeret arbejdskraft.

Selvom beskæftigelsen i Fredericias ca. 1.500 registrerede virksomheder stiger, er ledigheden med 4,7% fortsat for høj sammenlignet med landsgennemsnittet. På trods af et fald i ledigheden, og et pænt fald i øvrige borgere på offentlig forsørgelse siden 2016, var der fortsat 6.514 svarende til 4.465 fuldtidspersoner på offentlig forsørgelse i 1. kvartal 2017 (eksklusiv borgere på førtidspension og efterløn).

Med borgere på efterløn og førtidspension er ca. 7.000 fuldtidspersoner på offentlig forsørgelse i Fredericia. Heri er indregnet de ca. 200 flygtninge og familiesammenførte voksne, der siden 2015 er kommet til Fredericia, hvoraf ca. 150 er offentligt forsørgede.

Udviklingen på kort og lang sigt, giver anledning det at fokuserer indsatserne og investere energi og midler i en række strategiske fokusområder.

Politisk Strategiske indsatsområder

De 6 væsentligste udfordringer er:

- 1) At understøtte de lokale virksomheder fortsat kan fastholde og rekruttere den nødvendige arbejdskraft til fortsat vækst
- 2) At understøtte et uddannelsesløft af unge til uddannelser der er brug for, så de opnår de bedst mulige forudsætninger for en varig tilknytning til arbejdsmarkedet
- 3) At understøtte at jobklare ledige søger aktivt og kvalificeret der hvor jobåbningerne er, samt opkvalificeres til at imødegå virksomhedernes behov, og dermed opnå varig beskæftigelse. At understøtte uddannelsesløft af eksisterende medarbejdere i virksomhederne i Fredericia
- 4) At øge arbejdsevnen blandt de borgere der for nuværende ikke er i stand til at arbejde, så de får de bedste forudsætninger og støtte for at blive inkluderet på arbejdsmarkedet i det omfang de evner det

- 5) **At understøtte borgere og familier som er i udsatte positioner på grund af sygdom eller andre helbredsudfordringer, misbrug, psykiske forhold, eller en kombination af flere problemstillinger opnår den nødvendige koordinerede indsats i arbejdsmarkedsafdelingen og i kommunen**
- 6) **Sikre borgerne oplever sig set, hørt og forstået, og er tilfredse med sagsbehandling og information fra Arbejdsmarkedsafdelingen. Og at sikre borgerne får det de har ret til**

Ud over de lokale udfordringer der er skitseret, har ministeren udmeldt 5 centrale mål for beskæftigelsesindsatsen i 2018, som i vidt omfang er identiske med de lokale udfordringer:

- **Flere personer skal i beskæftigelse eller uddannelse i stedet for at være på offentlig forsørgelse**
- **Virksomhederne skal sikres den nødvendige og kvalificerede arbejdskraft**
- **Flere flygtninge og familiesammenførte skal være selvforsørgende**
- **Flere jobparate personer på kontanthjælp skal i beskæftigelse, og flere aktivitetsparate bliver jobparate eller kommer i beskæftigelse**
- **Bekæmpelsen af socialt bedrageri og fejludbetalinger skal styrkes**

Ad 1) At understøtte de lokale virksomheder fortsat kan fastholde og rekruttere den nødvendige arbejdskraft til fortsat vækst

Fredericia ligger geografisk godt og virksomhederne har stærke kompetencer inden for en række vækstbrancher. Det betyder mange jobåbninger både i Fredericia og inden for pendlingsafstand. Derfor er der traditionelt en stor netto-indpendling til Fredericia fra andre kommuner, men også en konkurrence om den kvalificerede arbejdskraft fra virksomheder i andre kommuner.

Samarbejdsgraden med de lokale virksomheder har været stigende siden 2013, hvor den i første kvartal lå på 28,5 %, mens den i første kvartal 2017 ligger på 35 %. Samarbejdsgraden forventes at lande på sidste års niveau eller lidt højere (44%). Det betyder, at næsten halvdelen af virksomhederne vil have samarbejdet konkret om enten rekruttering, udplacering af ledige, jobrotation, fleksjob, sygedagpenge, integrationsindsats mm. Landsgennemsnittet er på 29,2 for første kvartal i 2017, hvilket betyder at Fredericia placerer sig på en 15. plads sammenlignet med resten af landet.

Arbejdsmarkedsafdelingen skal fortsat have en bred og professionel tilgang til virksomhederne, med særlig vægt på virksomheder med forventede jobåbninger, og virksomhederne skal bringes til at deltage mere i opkvalificering og optræning af den nuværende og fremtidige arbejdsstyrke, da det er forudsætninger for at understøtte rekrutteringen af tilstrækkeligt med kvalificeret arbejdskraft.

Samarbejdsaftaler forventes udbygget i antal og effekt, den strategiske satsning på transport, lager og logistik skal udbredes til andre brancheområder, og Fredericia Beskæftigelsesforum skal fortsat være engageret i at støtte processen. Derudover skal der arbejdes sammen med virksomheder, ansatte og faglige organisationer om fastholdelse af medarbejdere ved sygdom, ligesom praktikpladser til unge inden for vækstområder skal være i fokus i samarbejdet med virksomheder.

Borgere der ikke umiddelbart er i stand til at arbejde, skal der samarbejdes med virksomhederne om, så borgerne nærmer sig arbejdsmarkedet, med det mål at opnå lønnede timer i langt større omfang, eller opnå den nødvendige udvikling for at kunne få afklaret arbejdsevne og fremtidig forsørgelse.

Ad 2) At understøtte et uddannelsesløft af unge til uddannelser der er brug for, så de opnår de bedst mulige forudsætninger for en varig tilknytning til arbejdsmarkedet

Unge skal have de bedst mulige forudsætninger for et voksenliv i selvforsørgelse. Med knap 500 unge under 30 år som løbende modtager uddannelseshjælp, hvoraf 60% er vurderet uddannelsesparate, er der for mange unge der enten ikke kommer i gang med uddannelse, eller falder fra uddannelse af forskellige årsager.

Derfor skal der være fokus på at unge uden for uddannelse træffer et kvalificeret valg, opnår de nødvendige forudsætninger for optagelse på uddannelse, får en hensigtsmæssig overgang til uddannelsesinstitutionen og gennemfører uddannelsen. Det nødvendigt fortsat at styrke samarbejdet med de lokale uddannelsesinstitutioner om både overgange og den unges stabilitet, trivsel og robusthed i forhold til at gennemføre uddannelsen.

I takt med en forventet ungereform tager fart og der forventes lovgivet om det i 2017/2018, skal den understøtte at flest muligt får lokale muligheder for at forberede sig og overgå til uddannelse, ligesom samarbejdet på tværs af forvaltningsområder skal styrkes, så den enkelte unge får tilstrækkelig støtte.

Ad 3) At understøtte at jobklare ledige søger aktivt og kvalificeret der hvor jobåbningerne er, samt opkvalificeres til at imødegå virksomhedernes behov, og dermed opnå varig beskæftigelse. At understøtte uddannelsesløft af eksisterende medarbejdere i virksomhederne i Fredericia

Med relativt høj ledighed og mange på offentlig forsørgelse i Fredericia, er der et fortsat stort potentiale for flere i beskæftigelse og øget velfærd.

For mange af de løbende ca. 1.350 ledige jobparate gælder, at de vil være i stand til at opnå beskæftigelse ved en aktiv, undersøgende, motiveret og støttet tilgang til jobsøgning og kontakt til potentielle arbejdsgivere. Der blev således i 2016 afsluttet ca. 5.000 ledighedsforløb for dagpengemodtagere, jobklare kontanthjælps- eller ledighedsydelsesmodtagere, integrationsborgere eller unge, og med en langtidsledighedsandel på ca. ¼ af gruppen og et fald i langtidsledigheden på 30% siden januar 2015, peger erfaringerne på en relativt stor rotation i gruppen set under ét.

Der skal være fokus på at jobcentret, i nogle tilfælde sammen med a-kasserne holder en tæt kontakt til de ledige, og formår at give en empowerment baseret og kvalificeret jobrettet støtte til den enkelte ledige. Der skal ligeledes være fokus på at rette den lediges blik mod de områder, hvor jobåbningerne findes, og om nødvendig med kurser eller anden opkvalificering hjælpe den enkelte på vej.

Med kontanthjælpsloftet, 225 timers reglen og dagpengereformen, skal der være fokus ikke alene fuldtidsbeskæftigelse, men på lønnede timer på under fuld tid for den jobklare ledige.

Arbejdsstyrken i Fredericia har et lavere uddannelsesniveau end landsgennemsnittet, mens virksomhederne søger medarbejdere på et stadigt højere eller mere specialiseret kvalifikationsniveau. Det er et fælles ansvar understøtte opkvalificering af medarbejdere og ledige.

Opkvalificering af eksisterende medarbejdere er primært virksomhedernes ansvar, men uddannelsesinstitutioner, faglige organisationer og jobcentret understøtter virksomhederne, eksempelvis gennem jobrotationsprojekter, information og tilgængelighed til smidig og virksomhedstilpasset opkvalificering, eller samarbejdsaftalen mellem Business Fredericia, LO og Kommunen.

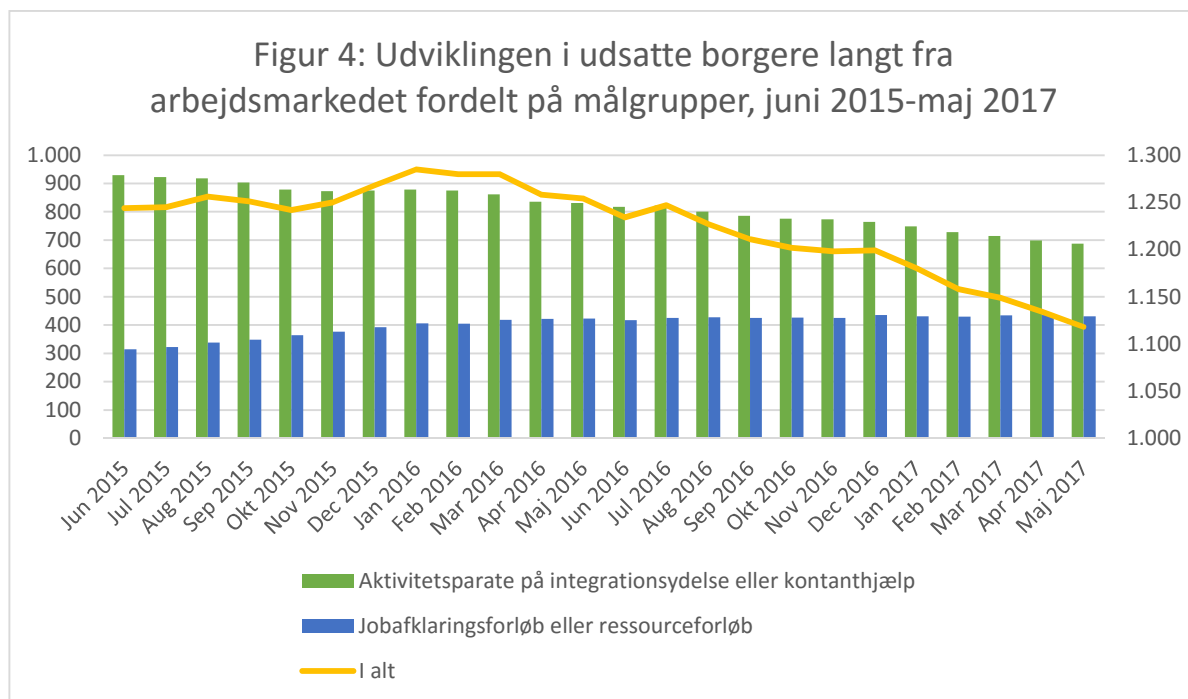
Der skal i Jobcentret og dets samarbejde med a-kasser og uddannelsesinstitutioner, være særlig opmærksomhed på nødvendig opkvalificering af jobklare ledige, dels for at forbedre mulighederne for job

til de ledige inden for brancheområder med begyndende mangelproblemer, dels for at øge virksomhedernes rekrutteringsbase. Den strategiske satsning på transport, lager og logistik skal fortsættes og udbygges yderligere, ligesom modellen med et tæt samarbejde mellem relevante interessenter skal udbygges til andre brancheområder.

I det omfang praktikker benyttes som tilbud over for jobklare, skal det ske inden for den politiske beslutning, som skal være med til at sikre praktikker er så korte som nødvendigt, og der forinden er en dialog med virksomheden om jobperspektiv nu og efter praktikken.

Ad 4) At øge arbejdsevnen blandt de borgere der for nuværende ikke er i stand til at arbejde, så de får de bedste forudsætninger og støtte for at blive inkluderet på arbejdsmarkedet i det omfang de evner det. At understøtte borgere og familier som er i udsatte positioner på grund af sygdom eller andre helbredsudfordringer, misbrug, psykiske forhold, eller en kombination af flere problemstillinger opnår den nødvendige koordinerede indsats i arbejdsmarkedsafdelingen og i kommunen.

Fredericia har af historiske og socioøkonomiske årsager for mange borgere i udsatte positioner, som har brug for ekstra støtte til enten at blive inkluderet på arbejdsmarkedet, eller blive afprøvet og afklaret til anden forsørgelse. Trods det, har der de sidste år været en positiv udvikling i udsatte i forskellige målgrupper:

Kilde: Jobindsats.dk

Venstre akse i figur 4 viser udviklingen for aktivitetsparate på kontanthjælp eller integrationsydelse, samt de længerevarende tværfaglige jobafklarings og ressourceforløb. Den gule kurve og højre akse viser den samlede udvikling for målgrupperne under ét.

I takt med implementeringen af de forskellige arbejdsmarkedsreformer siden 2013 er der flere borgere der er visiteret til de forløb som kræver et tværfagligt forløb med deltagelse af arbejdsmarked, sundhed og/eller socialområdet. De 431 på forløbene i maj 2017 fordeler sig med halvdelen som er gået fra sygedagpenge til jobafklaringsforløb, og halvdelen som er gået primært fra kontanthjælp til ressourceforløb.

I samme periode er det samlede antal på kontanthjælp og integrationsydelse, samt sygedagpenge faldet markant. Således er der i maj 2017 i alt 687 på enten kontanthjælp eller integrationsydelse, på trods af der i samme periode er modtaget mange nye flygtninge i Fredericia. Faldet i aktivitetsparate på kontanthjælp alene, har i den 2-årige periode været på 1/3 fra 929 til 635 personer. Der forventes også i 2018 et yderligere fald.

Fælles for alle ikke jobklare borgere er, at afgang til arbejde er lav, og relativt få har lønnet arbejde i et eller andet omfang. Samtidig forventes tendensen med at flere ressourceforløb afsluttes til førtidspension og fleksjob at blive forstærket yderligere, i takt med borgeren er afklaret og afprøvet i forhold til arbejdsevnen.

Det er afgørende vigtigt at flest muligt fortsat bliver i stand til at tage et arbejde i det omfang de kan blive i stand til det. Derfor skal indsatsen fortsat have et jobrettet fokus og den hurtigst mulige afklaring af arbejdsevnen og dermed fremtidig forsørgelse. Den indsats forstærkes yderligere af satspuljebevillingen "Flere skal med".

Samtidig lægges der vægt på at selv aktivitetsparate borgere skal tættest muligt på virksomhederne, hvor praktikker er en hjørnesteen i indsatsen, og at de udnytter den arbejdsevne de har så de opnår ordinære timer.

Det skal sikres at borgeren inddrages i overgangene fra forberedelsen inden møde i det rehabiliterende møde, at indsatsen er tilstrækkeligt tværfagligt funderet, at indsatsen iværksættes straks efter indstilling, og at kapaciteten er tilstrækkelig hos det rehabiliterende team og de kordinerende sagsbehandlere så der ikke er unødigt ventetid for borgeren.

I takt med etableringen af Sundhedshuset, skal koordinering og indsatser på tværs af fagområder indtænkes yderligere.

I forhold til tilbud generelt til målgruppen er der et særligt behov for at have fokus på koordinering også i arbejdsmarkedsafdelingen, så borgeren hjælpes bedst muligt på vej, og sagsforløbet opfattes som en naturlig helhed.

Et nyt udbud forventes at give nye muligheder for specialiserede forløb for særlige problemstillinger hos borgeren, frem for fokus på målgruppertilhørsforhold.

5) Sikre borgerne oplever sig set, hørt og forstået, og er tilfredse med sagsbehandling og information fra Arbejdsmarkedsafdelingen. Og at sikre borgerne får det de har ret til

Den bedste og mest effektfulde beskæftigelsesindsats opnås ved at borgerne er aktive medspillere i deres egen sag, og oplever sagsbehandlingen støtter tilstrækkeligt op om dem. Det gælder alle der kommer i kontakt med beskæftigelsesområdet, uanset om man har mistet sit job og blot har brug for råd og vejledning til at finde et nyt job, eller man har mere komplekse problemstillinger på grund af sygdom, misbrug, psykisk tilstand eller andet.

Forskningen viser, at en borger har markant bedre sandsynlighed for at komme videre i arbejde, hvis sagsbehandleren tror på borgeren kan komme i arbejde, og hvis borgeren er medinddraget. Samtidig viser en landsdækkende evaluering af over 4.000 ressourceforløb fra 2016, at borgere der er motiveret og inddraget, oplever et markant mere positivt ressourceforløb, end de der ikke føler sig inddraget. Derfor er det afgørende borgeren føler sig set, hørt og forstået som individ i forhold til eget forløb.

Vi skal være gode til systematisk at spørge borgerne, hvordan de oplever sagsbehandlingen af deres sag, som udgangspunkt for løbende at udfordre sagsbehandlingen, tilpasse den, og justere i det individuelle tilfælde.

Samtidig er det vigtigt medarbejderne løbende klædes på til fagligt at håndtere de udfordringer borgerne står over for, og evner at kommunikere skriftligt og mundtligt.

Det er afgørende vigtigt, at borgere der har behov for en koordineret indsats, det være sig med a-kasser, sundhedsvæsen, eksterne leverandører eller internt mellem kommunens afdelinger, oplever koordineringen finder sted i tilstrækkeligt omfang, så borgeren på trods af et komplekst forløb, får de bedste forudsætninger for at overskue og nyde gavn af de mange foranstaltninger.

Med Beskæftigelsesplanens politiske vedtagelse, er tonen slået an til at de politiske udvalg og administrationen sammen omsætter intentioner og pejlemærker for beskæftigelsesindsatsen i 2018.